

«Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes»

29/11/2024

M.oec. Igors Krasavcevs,
Meža nozares informācijas centrs,
Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts.

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes

UZDEVUMI:

- Koksnes plātņu produkcijas klasifikācija, aktuālā produktu plūsmas analīze par pēdējiem pieciem gadiem (2018.-2023.);
- Koksnes plātņu, un to materiālu ražošanas dinamika, nepieciešamo koksnes resursu patēriņa novērtējums (2018.-2023.);
- Plātņu ražošanas attīstības un investīcijas iespējas Latvijā tuvāko gadu laikā.

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Koksnes plātņu produkcijas klasifikācija (FAO/UNECE):

1. Saplāksnis (Plywood)

Apraksts: Koksnes plātne, kas veidota no vairākām plānām koksnes loksnēm (finiera), salīmētām perpendikulāri viena otrai. Tas palielina izturību un stabilitāti.

Galvenās īpašības:

Dažādu koku sugu izmantošana (skujkoki, lapu koki).

Parasti pieejamas biezumā no 3 mm līdz 50 mm.

2. Kokšķiedru plātne (Fibreboard)

Apraksts: Plātne, kas ražota, presējot koksnes šķiedras kopā ar līmi vai sveķiem.

Veidi:

MDF (Medium-Density Fibreboard): Vidēja blīvuma šķiedru plātne.

HDF (High-Density Fibreboard): Augsta blīvuma šķiedru plātne.

Lietošanas sfēras: Mēbeles, grīdas segumi, interjera paneļi.

3. Kokskaidu plātne (Particleboard /Chipboard)

Apraksts: Ražota no koksnes skaidām, kuras sajauc ar līmi un presē augstā temperatūrā.

Galvenās īpašības:

Mazāk izturīgas salīdzinājumā ar splāksni un MDF.

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Koksnes plātņu produkcijas klasifikācija / FAO:

4. OSB (Oriented Strand Board)

Apraksts: Konstruktīvas plātnes, kurās izmanto lielākas koksnes skaidas, izvietotas noteiktā virzienā, lai palielinātu mehānisko izturību.

Pielietojums: Būvniecībā, īpaši sienu, jumtu un grīdu konstrukcijās.

5. Cementa-kokšķiedru(skaidu) plātnes (Cement-Bonded Board)

Apraksts: Plātnes, kas sastāv no koksnes šķiedrām (skaidām) un cementa maisījuma.

Priekšrocības: Augsta ugunsizturība un mitruma izturība.

Izmantošana: Ārsienu un fasāžu konstrukcijām, kā arī iekštelpās.

6. Laminētas koksnes plātnes (Laminated Wood Panels)

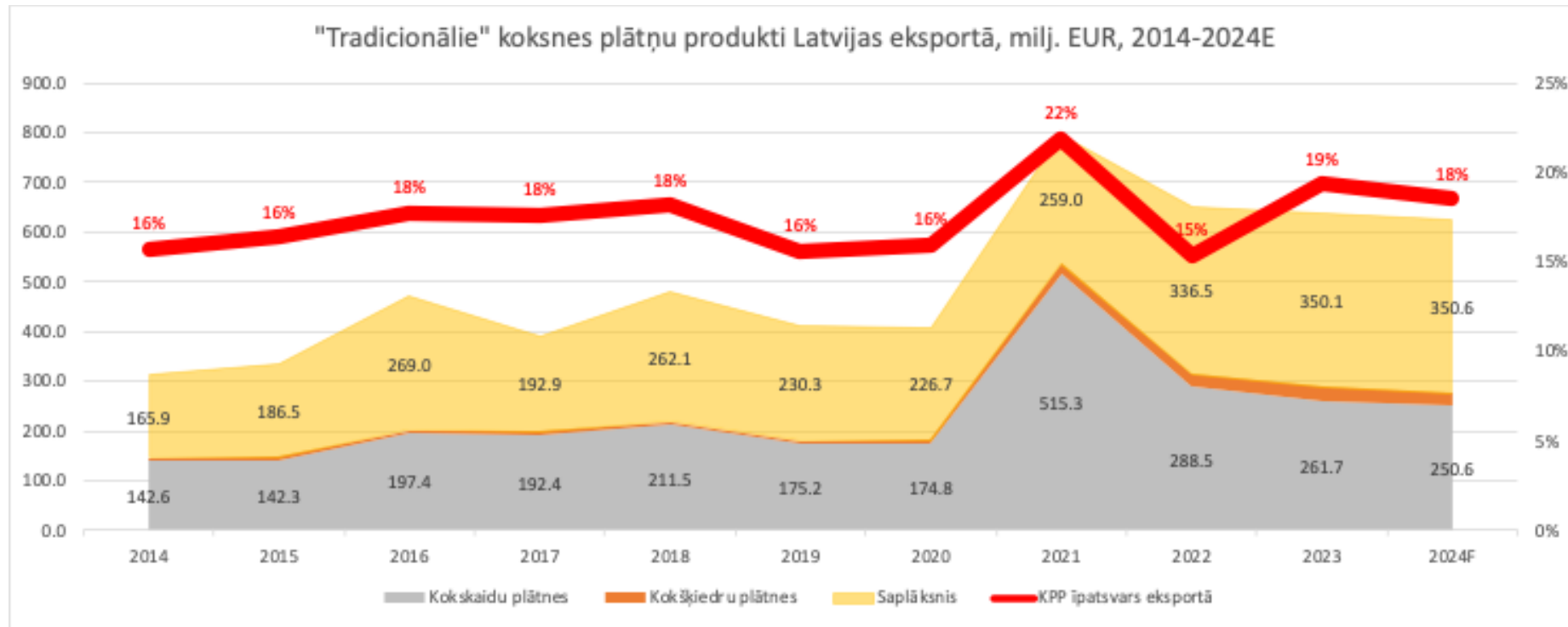
Apraksts: Plātnes, kas veidotas no vairākām koksnes sloksnēm vai gabaliem, salīmētām kopā.

Pielietojums: Mēbeles, darba virsmas, iekštelpu un dekoratīvi elementi.

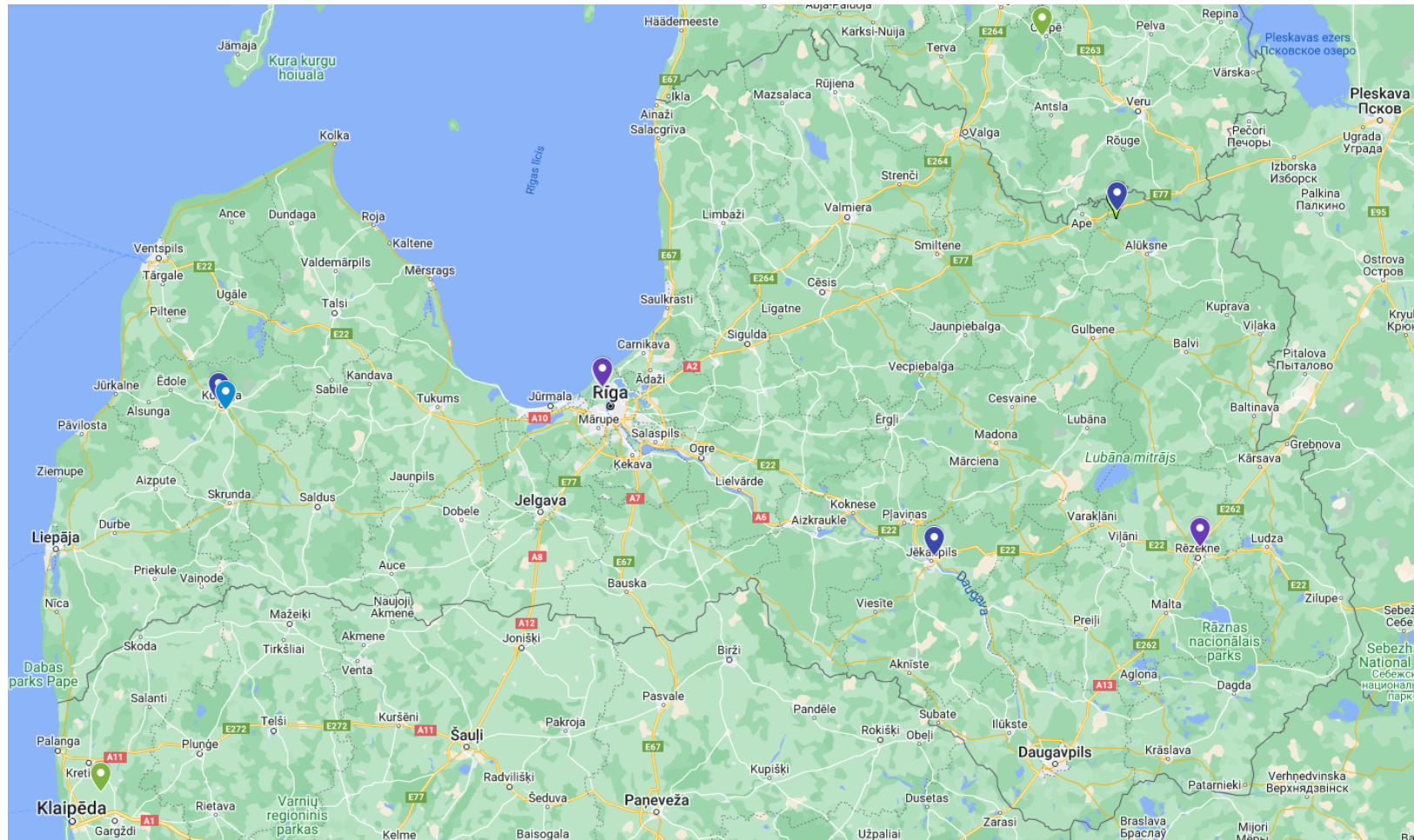
Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Koksnes plātņu produktu eksporta plūsma:

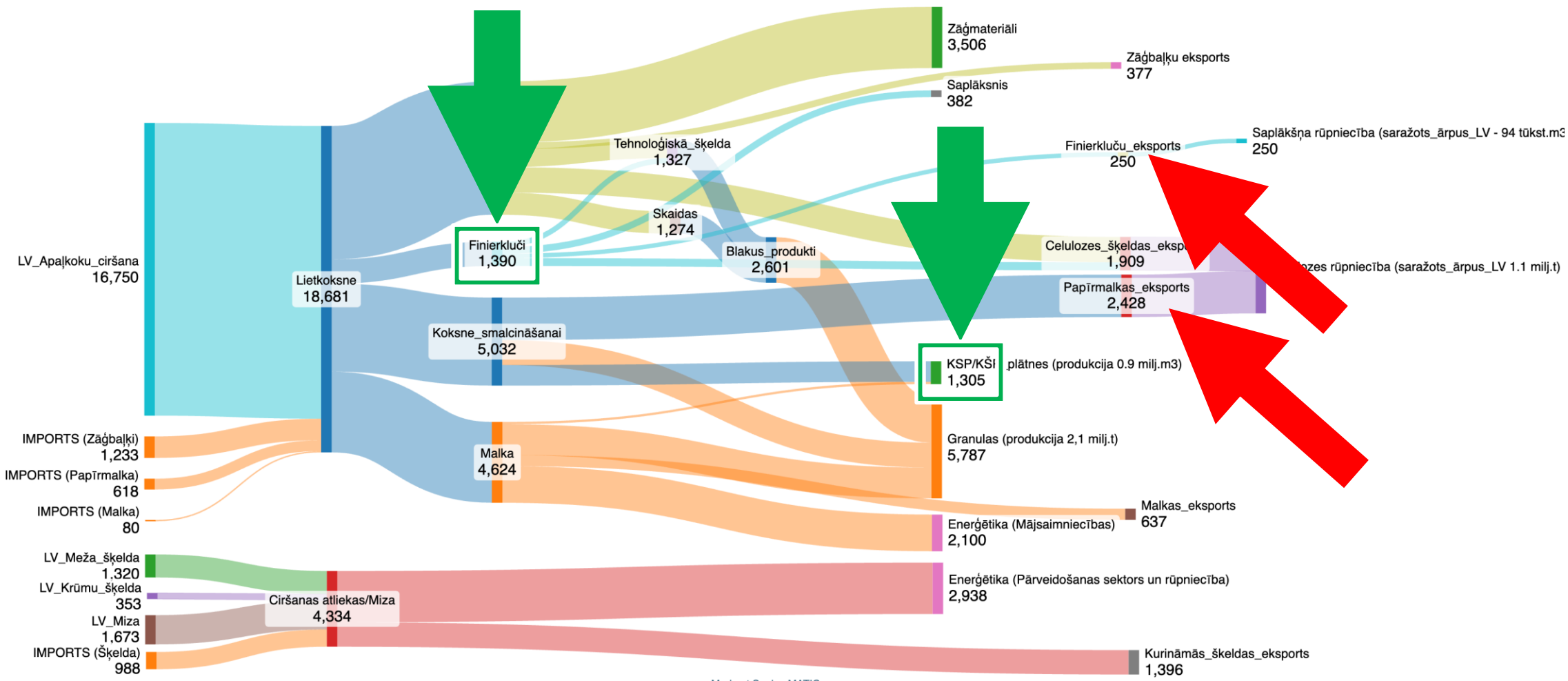
Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Lielākie ražošanas uzņēmumi un to izvietojums:

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Resursu patēriņa novērtējums (2022):

Made at SankeyMATIC.com

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Nozīmīgākās investīcijas 2023-2026:

LF Kuldīgas Fabrika

Investīcijas: 16 milj. EUR

Vieta: Kuldīga

Specializācija: bērza tievo sortimentu finierkluči.

Resurss: bērza FK

Nodošana ekspluatācijā: 2024.gada maijs.

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Nozīmīgākās investīcijas 2023-2026:

LF Verems paplašināšana

Investīcijas: 67 milj. EUR

Vieta: Rēzekne

Specializācija: saplaksnis ar 4.8m
platumu.

Resurss: bērza FK

Nodošana ekspluatācijā: 2025.gads.
Ietekme uz ražošanas jaudām:
papildus +40 000 m³ saplākšņa (līdz
80 000 m³).

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Nozīmīgākās investīcijas 2023-2026:

AmberBirch paplašināšana

Investīcijas: 20 milj. EUR

Vieta: Jēkabpils.

Specializācija: finiera loksnes

Resurss: Bērza FK

Nodošana ekspluatācijā: 2025.gads.

Ietekme uz ražošanas jaudām: 2x

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Nozīmīgākās investīcijas 2023-2026:

STIGA RM

Investīcijas: 30 milj. EUR

Vieta: Tukums.

Specializācija: aktustīskās plātnes, WWCB

Resurss: NDA.

Nodošana ekspluatācijā: 2026.gads.

Ietekme uz ražošanas jaudām: NDA

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Nozīmīgākās investīcijas 2023-2026:

CE WOOD

Investīcijas: 25 milj. EUR

Specializācija: fasāžu plātnes, WWCB

Resurss: SKK koksne, skaidas.

Nodošana ekspluatācijā: 2025.gads.

Ietekme uz ražošanas jaudām: 4.5-5.0 milj. m² koka ēveļskaidu plātņu gadā.

Koksnes plātņu produktu ražošanas dinamika Latvijā pēdējo piecu gadu laikā un prognozes.

Secinājumi:

- + Kokrūpniecības nozares dinamiskākais segments
- + Tiek apgūtas jaunās / perspektīvās produktu nišas ar augsto PV koksnes resursiem (ražošanas tehnoloģija, dizains, atbilstība standartiem)
- + Izteikts Latvijas nacionālais kapitāls, peļņas centrs – Latvija
- + Realizējamo investīciju programmas pārsniedz 158 milj. EUR
- + Jaunie projekti «neatstās iespēju» bērza FK eksportam 0.3 milj. m³, bet vēl nedod atbildi, ko darīt ar 2.4+ milj.m³ / gadā eksportējamo neapstrādāto resursu izvešanu bez PV.

Notiek darbi:

- Pašlaik tiek precizēta ietekme uz koksnes resursu patēriņu (pa svarīgākiem sortimentiem) 2025-2030.gados
- Ražošanas uzņēmumu datu papildināšana (produktu specifikācijas, koksnes patēriņš, loģistika, attīstības plāni)
- Koksnes plātņu nozares finanšu rādītāju apkopojums
- Eksporta plūsmas analīze pa produktiem un valstīm
- Tendences resursu ziņā konkurējošās nozarēs.

